



Warszawa, dnia 3.02.2016 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Pacjenta
Krzyszyna Barbara Kozłowska

RzPP-ZPR.422.10.2015.PG

Pan
Konstanty Radziwiłł
Minister Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Konstanty Radziwiłł

Rzecznik Praw Pacjenta w dniu 18 listopada 2015 r. skierował wystąpienie do Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie niedostatecznej jakości żywienia w podmiotach leczniczych wykonujących działalność w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne.

W wystąpieniu podkreślono wagę i wpływ żywienia na proces leczenia, w szczególności najmłodszych pacjentów, osób starszych, otyłych, po operacjach oraz pacjentek po porodzie.

Rzecznik Praw Pacjenta podkreślił przy tym, że obecnie obowiązujące przepisy prawa powszechnie obowiązującego nie regulują szczegółowych kwestii żywienia pacjentów. Odpowiedzialni za to są kierownicy podmiotów leczniczych, którzy podpisują umowy z firmami cateringowymi. Dostarczane przez takie podmioty posiłki nie uwzględniają indywidualnych potrzeb poszczególnych pacjentów (np. wiele leków przyjmowanych przewlekle może wpływać na wchłanianie i trawienie różnych składników pokarmowych oraz pogarszać stan odżywiania).

Uwzględniając powyższe, Rzecznik Praw Pacjenta w celu zapewnienia pacjentom przestrzegania przysługującego im prawa do świadczeń zdrowotnych, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta¹, zwrócił się do Głównego Inspektora Sanitarnego z prośbą o przeprowadzenie doraźnych kontroli/inspekcji we wszystkich podmiotach leczniczych wykonujących działalność

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 159, z późn. zm.

lecniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, pod kątem warunków zdrowotnych żywności oraz jakości żywienia.

Odnosząc się do powyższego Główny Inspektor Sanitarny pismem z dnia 18 stycznia 2016 r. wskazał, że powszechnie obowiązujące przepisy prawa nie określają standardów jakości żywienia pacjentów w szpitalach w związku z czym Państwowa Inspekcja Sanitarna nie ma podstawy prawnej do egzekwowania prawidłowego żywienia w szpitalach. Jednakże Główny Inspektor Sanitarny wskazał, że kwestia żywienia pacjentów w szpitalach jest analizowana w ramach podejmowanych kontroli (Główny Inspektor Sanitarny przedstawił ogólną analizę w tym zakresie).

Stanowisko w sprawie zajął również Instytut Żywności i Żywienia im. Prof. dra med. Aleksandra Szczygła, któremu Rzecznik Praw Pacjenta doręczył kopię swojego pierwotnego wystąpienia do GIS.

Dyrektor ww. Instytutu prof. dr hab. med. Mirosław Jarosz podkreślił wagę problemu żywienia pacjentów w szpitalach, wskazując na konieczność rozwiązania problemu w ujęciu systemowym. Za zasadne wskazał uregulowanie omawianego zagadnienia na poziomie aktu prawa powszechnie obowiązującego: „(...) należy jednak dążyć do stworzenia stałego systemu nadzoru nad żywieniem w tych zakładach i podniesienia żywienia do rangi części procesu leczniczego, o co od lat zabiegamy”.

Z powyższą opinią zgodził się Główny Inspektor Sanitarny (w kolejnym piśmie z dnia 25 stycznia 2016 r.). Odnosząc się zaś ponownie do wniosku Rzecznika Praw Pacjenta w zakresie przeprowadzenia doraźnych kontroli/inspekcji, które swoim przedmiotem miałyby objąć kwestie żywienia pacjentów w szpitalach, wskazał, że: „(...) adresatem postulatów w zakresie poprawy żywienia w stacjonarnych i całodobowych podmiotach leczniczych wykonujących świadczenia zdrowotne powinien być Narodowy Fundusz Zdrowia – finansujący żywienie pacjentów, a nie organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej (...)”.

Uwzględniając charakter i wagę omawianego zagadnienia, mając także na uwadze przytoczone powyżej stanowiska, działając na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 5 i 7 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, zwracam się z prośbą do Pana Ministra o podjęcie prac legislacyjnych zmierzających do unormowania kwestii żywienia pacjentów w szpitalach na poziomie aktu prawa powszechnie obowiązującego.

Jako przykładowe rozwiązanie – w ocenie Rzecznika Praw Pacjenta – można wskazać zmianę ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej² przez dodanie do niej przepisu upoważniającego ministra właściwego do spraw zdrowia do wydania rozporządzenia, w którym określiliby szczegółowe wymagania co do żywienia pacjentów

² Dz. U. z 2015 r. poz. 618, z późn. zm.

w podmiotach leczniczych wykonujących działalność w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne. Oczywiście przyjęcie powyższego rozwiązania wymagałoby także dodania na poziomie ww. ustawy przepisu materialnego określającego podstawowe zasady żywienia pacjentów oraz obowiązki podmiotów leczniczych z tym związane. Powyższe regulacje można by dodać np. w przepisach dotyczących zasad funkcjonowania podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (art. 28 i nast. ww. ustawy).

Zaproponowane rozwiązanie będzie skutkowało obowiązkowym stosowaniem rozporządzenia przez podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą określonego rodzaju – niezależnie od sposobu finansowania świadczeń zdrowotnych. Wyeliminowany zostanie także problem kontroli (nadzoru) nad żywieniem pacjentów, gdyż będą to mogły być właściwe organy określone w ustawie o działalności leczniczej, tj. podmioty tworzące, podmioty rejestrowe.

Uprzejmie proszę Pana Ministra o rozważenie wniosku legislacyjnego Rzecznika Praw Pacjenta. Jednocześnie Rzecznik Praw Pacjenta deklaruje wolę szerokiej współpracy przy omawianym zagadnieniu.

Niezależnie od powyższego, wobec uznania się przez Głównego Inspektora Sanitarnego za niewłaściwego do przeprowadzenia wskazanych czynności na wniosek Rzecznika Praw Pacjenta, uprzejmie proszę Pana Ministra, jako nadzorującego ww. organ, do rozstrzygnięcia tej kwestii, ewentualnie wskazanie przez Pana Ministra organu, który takie czynności mógłby przeprowadzić.

2
porozumian
J. Kowalski,

Załączniki:

- 1) kopia pisma Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 18 stycznia 2016 r.;
- 2) kopia pisma Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 25 stycznia 2016 r.;
- 3) kopia pisma Instytutu Żywności i Żywienia im. dra med. Aleksandra Szczygła z dnia 23 grudnia 2015 r.

Do wiadomości:

- 1) Pani Beata Szydło, Prezes Rady Ministrów, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Al. Ujazdowskie 1/3, 00-583 Warszawa;
- 2) Pan prof. dr hab. n. med. Mirosław Jarosz, Dyrektor Instytutu Żywności i Żywienia, im. prof. dr. med. Aleksandra Szczygła, ul. Powsińska 61/63, 02-903 Warszawa;
- 3) Pan Marek Posobkiewicz, Główny Inspektor Sanitarny, ul. Targowa 65, 03-729 Warszawa.

